Αρ. φύλλου 7
Μάρτης - Απρίλης 2008

Ταλως

Μαθητική εφημερίδα 4ου - 50ου Δημ. Σχ. Ηρακλείου

Ασφαλώς κυκλοφορώ

Εντυπώσεις από την επίσκεψη στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής Νέας Αλικαρνασσού.

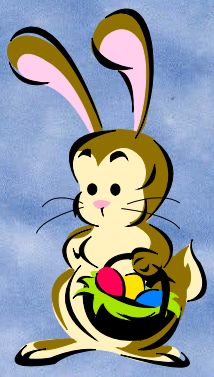

Πάσχα Ελλήνων Πάσχα

- **Πασχαλινά σύμβολα**
- **Πασχαλινά έθιμα**
- **Η ιστορία των πασχαλινών αυγών**

Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

Το φως έχει εμπνεύσει ποιητές, ζωγράφους, φιλόσοφους κι επιστήμονες. Η στενή σχέση όμως καθενός από εμάς με το φως φανερώνεται και μέσα από διάφορες εκφράσεις που χρησιμοποιούμε καθημερινά. Έτσι λέμε σε κάποιον που οι γνώσεις του μας είναι χρήσιμες ότι «**χρειαζόμαστε τα φώτα του**», ότι «**οι ιδέες του θα φωτίσουν ή θα ρίξουν φως στην υπόθεση**» ή σε άλλες περιπτώσεις, όταν κάποιος αποτελεί πρότυπο, λέμε ότι «**δίνει το φωτεινό παράδειγμα**». Όταν κάτι νέο φανερώνεται, λέμε ότι «**ήρθε στο φως**» ή ότι «**είδε τα φώτα της δημοσιότητας**».
Διαβάζοντας κανείς τα παραπάνω, είναι «**φως φανάρι**» ο λόγος για τον οποίο χρησιμοποιούμε την έκφραση «**είδε το φως**», για ν' αναγγείλουμε τη γέννηση ενός ανθρώπου. ***(Γ. Σεφέρης)***

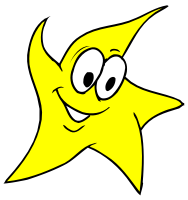

Ζήτημα φωτός

Φως και γιορτές

Το φως δημιουργήθηκε, σύμφωνα με τη διήγηση της παλαιάς Διαθήκης, την πρώτη μέρα της δημιουργίας του κόσμου. «Να γίνει το φως», είπε ο Θεός. Κι έγινε φως. Και από τότε ταυτίστηκε με καθετί καλό. Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, ότι συναντάμε το φως, ως σύμβολο, σε πολλές γιορτές της θρησκείας μας. Τα Χριστούγεννα είναι συνδεδεμένα με το φως, αφού ο Χριστός είναι ο Ήλιος της Δικαιοσύνης, που φωτίζει όλο τον κόσμο. Στη γιορτή των Φώτων το φως σχετίζεται με τον πνευματικό φωτισμό. Στον εορτασμό του Πάσχα πάλι κυριαρχεί το φως. Οι πιστοί ακολουθούν τον Επιτάφιο με κατάνυξη κρατώντας σκουρόχρωμα κεριά και φαναράκια. Η Ανάσταση γιορτάζεται με λαμπρότητα από τους πιστούς, οι οποίοι κρατούν λευκά αναμμένα κεριά.
Το φως συμβολίζει επίσης τη θετική διάθεση. Το γιορτινό σπίτι είναι πάντοτε κατάφωτο και στις μεγάλες γιορτές οι πλατείες και τα δημόσια κτίρια είναι φωταγωγημένα. Τέλος, ας μην ξεχνάμε ότι με πυροτεχνήματα και πολύχρωμα φώτα γιορτάζουμε μεγάλα και σπουδαία γεγονότα.

Πιο γρήγορα δε γίνεται…

Τίποτε δε μπορεί να κινηθεί πιο γρήγορα από το φως! Το βασικό αυτό νόμο της φυσικής διατύπωσε πρώτος ο Γερμανός φυσικός Άλμπερτ Αϊνστάιν.
Η ταχύτητα με την οποία κινείται το φως είναι τόσο μεγάλη, που δυσκολευόμαστε να την αντιληφθούμε. Το φως διανύει σε ένα δευτερόλεπτο 300.000 χιλιόμετρα!
Αυτή είναι περίπου η απόσταση ανάμεσα στη Γη και τη Σελήνη. Το φως δηλαδή που ανακλάται στη Σελήνη φτάνει στη Γη μόλις μετά από ένα δευτερόλεπτο.
Ο Ήλιος απέχει από τη Γη 150.000.000 χιλιόμετρα, δηλαδή χρειάζονται περίπου 8,3 λεπτά, για να φτάσει το φως του Ήλιου στη Γη.

ΤΑΛΩΣ
Δίμηνη μαθητική εφημερίδα
4ου – 50ου Δ. Σ. Ηρακλείου Κρήτης

Μάρτης – Απρίλης 2008
Αριθμός φύλλου: 7
Εκδότης:
Οι μαθητές του Δ' 2
Σχεδίαση εξώφυλλου:
Ρένα Ματαλλιωτάκη
Επιμέλεια και διόρθωση κειμένων:
Θανάσης Πασσίσης

Ασφαλώς κυκλοφορώ

Την Τρίτη 11 Μαρτίου πήγαμε στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής στη Νέα Αλικαρνασσό. Εκεί μάθαμε πώς να κυκλοφορούμε στο δρόμο ως πεζοί αλλά και ως οδηγοί. Γνωρίσαμε καινούρια σήματα και διασκεδάσαμε.

Για να τα μάθουμε όλα αυτά, πρώτα κάναμε μια βόλτα ως πεζοί με τον εκπαιδευτή για να μάθουμε ν' αναγνωρίζουμε τις πινακίδες, από ποια μεριά του δρόμου πρέπει να περπατάμε, πώς να περνάμε τις διαβάσεις. Μετά κάναμε μια βόλτα μόνοι μας για να διαπιστώσουμε αυτά που μάθαμε. Τέλος, κάναμε μια βόλτα με τα ποδήλατα τηρώντας τα σήματα.

Αυτό που μου άρεσε περισσότερο απ' όλα ήταν η βόλτα με τα ποδήλατα, γιατί έτσι μαθαίνουμε να κυκλοφορούμε στο δρόμο σωστά και να προσέχουμε, γιατί και με το ποδήλατο υπάρχει κίνδυνος να χτυπήσουμε.

Ζωή Τσικνάκη, Δ'2

Στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής έμαθα πολλά πράγματα. Γνώρισα τα σήματα, έμαθα πώς πρέπει να κυκλοφορούν οι πεζοί στο δρόμο και πώς οι οδηγοί, να χρησιμοποιούμε τις διαβάσεις κ.ά. Το πιο σπουδαίο ήταν όμως ότι μάθαμε να κυκλοφορούμε με βάση τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας.

Γιώργος Σωμαράκης, Δ'2

Με την επίσκεψή μας στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής μάθαμε πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε ως οδηγοί και ως πεζοί και τι σημαίνουν οι πινακίδες.

Ήταν πολύ ωραία, γιατί εκτός από το μάθημα κυκλοφοριακής αγωγής παίξαμε και στις κούνιες, στις τσουλήθρες και στις τραμπάλες.

Αγγελική Σταματάκη, Δ'2

Όταν φτάσαμε στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής, συγκεντρωθήκαμε όλοι οι μαθητές σε ένα κιόσκι και μας μίλησε ο εκπαιδευτής. Μας έκανε διάφορες ερωτήσεις για το πώς κυκλοφορούμε στους δρόμους κι εμείς απαντούσαμε. Στη συνέχεια διασχίσαμε το δρόμο του πάρκου, είδαμε τα σήματα, τις διαβάσεις και στο τέλος χωριστήκαμε σε ομάδες. Η μια ομάδα έκανε τους οδηγούς με ποδήλατα και η άλλη ομάδα τους πεζούς, για να μάθουμε να κυκλοφορούμε με ασφάλεια.

Μάνος Πατρουδάκης, Δ'2

Στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής μάθαμε για τη σωστή κυκλοφορία στο δρόμο, δηλαδή, πώς πρέπει να κυκλοφορούμε ως πεζοί και ως οδηγοί. Μάθαμε επίσης για τα σήματα και τις διαβάσεις.

Ελένη Νιθαυριανάκη, Δ'2

Στο Πάρκο είδαμε και μάθαμε πολλά πράγματα. Να αναγνωρίζουμε τις πινακίδες με τα σήματα, να περνάμε από τις διαβάσεις, να μην παραβιάζουμε το κόκκινο φανάρι, να οδηγούμε σωστά στο δρόμο με το ποδήλατο και να προσέχουμε τους πεζούς. Επίσης παίξαμε στο

διάλειμμα και στην παιδική χαρά. Περάσαμε πολύ ωραία.

Κωστής Αντωνιάδης, Δ'2

Ασφαλώς κυκλοφορώ

Στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής μας έμαθαν να εξηγούμε τα σήματα, ανάλογα με το σχήμα και το χρώμα τους. Το κόκκινο τρίγωνο σημαίνει «προσοχή κίνδυνος» και η μπλε στρογγυλή πινακίδα υποχρέωση. Επίσης μάθαμε πώς να περπατάμε σωστά στο δρόμο και στις διαβάσεις και πώς πρέπει να οδηγούμε το ποδήλατό μας φορώντας πάντα κράνος.

Μαρία Γενεδάκη, Δ'2

Στις 11 Μαρτίου επισκεφθήκαμε στη Νέα Αλικαρνασσό το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής. Μάθαμε πότε και από πού να περνάμε το δρόμο, ότι το κόκκινο τρίγωνο σημαίνει «προσοχή κίνδυνος», η μπλε πινακίδα υποχρέωση και ότι οι οδηγοί πρέπει να δίνουν πάντα προτεραιότητα στους πεζούς.

Νίκος Γιακουμάκης, Δ'2

Με το σχολείο μου πήγαμε στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής. Εκεί μας έμαθαν πώς να γίνουμε καλοί πεζοί και καλοί οδηγοί, να περνάμε προσεκτικά το δρόμο από τις διαβάσεις και αν είμαστε οδηγοί να σταματάμε σ' αυτές για να περνούν πρώτα οι πεζοί. Μετά μας εξήγησαν τι σημαίνει η κάθε πινακίδα και στο τέλος κάναμε ποδήλατο τηρώντας αυτά που μάθαμε.

Μαριρένα Φραγκιαδάκη, Δ'2

Το Πάρκο βρίσκεται σε έναν πολύ μεγάλο χώρο στη Νέα Αλικαρνασσό. Έχει δρόμους, σήματα και παιδικές χαρές και μοιάζει με μια μικρή πόλη.
Ο κύριος που μας μίλησε ήταν ο υπεύθυνος εκπαιδευτής. Μας εξήγησε πώς πρέπει να συμπεριφερόμαστε σαν πεζοί στο δρόμο αλλά και σαν οδηγοί, τι σημαίνουν οι ταμπέλες στους δρόμους και πόσο χρήσιμο είναι να τις γνωρίζουμε.

Δημήτρης Δουλουφάκης, Δ'2

Στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής μάθαμε για τη σωστή κυκλοφορία στο δρόμο των πεζών και των οδηγών. Μάθαμε ακόμη ότι το κόκκινο χρώμα στις πινακίδες σημαίνει κίνδυνο ή απαγόρευση και το μπλε χρώμα υποχρέωση ή προειδοποίηση.
Μας έδειξαν πώς να οδηγούμε σωστά ποδήλατο, να φοράμε πάντα κράνος και ρούχα που να φαίνονται έντονα όταν φωτίζονται.
Το μάθημα της Κυκλοφοριακής Αγωγής που κάναμε θα μας βοηθήσει να διατηρηθούμε στη ζωή, η οποία κάθε στιγμή κινδυνεύει.

Σοφία Κουτάντου, Δ'2

Στο Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής μάθαμε ότι πρέπει να τηρούμε τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας γιατί με αυτόν προστατεύουμε τη

ζωή μας αφού αν τον ακολουθούμε γινόμαστε σωστοί πεζοί και καλύτεροι οδηγοί.

Γιώργος Παχάκης, Δ'2

Σε ολόκληρη την Ελλάδα η Μεγάλη Εβδομάδα και το Πάσχα γιορτάζονται με ξεχωριστή λαμπρότητα και κατάνυξη. Με πολλά ήθη κι έθιμα, απ' άκρη σ' άκρη της πατρίδας μας, οι πιστοί δείχνουν την πίστη τους και την ευλάβειά τους τις μέρες αυτές.

Τα έθιμα ξεκινούν από το **Σάββατο του Λαζάρου**, που τα παιδιά γυρίζουν από πόρτα σε πόρτα και τραγουδούν το «Λάζαρο», συγκεντρώνοντας χρήματα και αυγά.

Το πρωί της **Κυριακής των Βαΐων**, οι πιστοί πηγαίνουν στην εκκλησία για να πάρουν το σταυρό φτιαγμένο με βάγια που το τοποθετούν στα εικονίσματα για να τους φυλάει όλο το χρόνο.

Από την Κυριακή των Βαΐων και κάθε βράδυ, καθ' όλη τη διάρκεια της Μ. Εβδομάδας, όλοι οι πιστοί μαζεύονται στις εκκλησίες για να παρακολουθήσουν με κατάνυξη τα Θεία Πάθη.

Τη **Μ. Τρίτη** φτιάχνουν οι νοικοκυρές τα κουλουράκια και το βράδυ ψέλνεται το περίφημο «τροπάριο της Κασσιανής».

Την **Μ. Τετάρτη** γίνεται το πλύσιμο και το καθάρισμα του σπιτιού ενώ το απόγευμα γίνεται στην εκκλησία το ευχέλαιο.

Τη **Μ. Πέμπτη** το πρωί βάφουν τα αυγά. Το βράδυ κορυφώνονται τα Πάθη με τη Σταύρωση και αφού τελειώσουν τα 12 Ευαγγέλια, κοπέλες αναλαμβάνουν να στολίσουν τον Επιτάφιο με γιρλάντες από λουλούδια της άνοιξης κι έτσι τη Μ. Παρασκευή το πρωί ο Επιτάφιος είναι έτοιμος για να δεχθεί το «σώμα του Χριστού» κατά την Αποκαθήλωση.

Η **Μ. Παρασκευή** είναι ημέρα πένθους. Ο λαός ζει με μεγάλη κατάνυξη το Θείο Δράμα. Δεν τρώνε

Της Ζωής Τσικνάκη, Δ'2

Πασχαλινά έθιμα

γλυκά για την αγάπη του Χριστού που τον πότισαν ξίδι. Τα πιο συνηθισμένα φαγητά είναι ταχινόσουπα, ψωμί με ελιές, το μαρούλι με ξίδι ή νερόβραστες φακές με λίγο ξίδι. Κανείς δεν πρέπει να πιάσει στα χέρια του σφυρί ή βελόνι, γιατί θεωρείται μεγάλη αμαρτία.

Υπάρχει επίσης η συνήθεια τη μέρα αυτή, οι χριστιανοί να επισκέπτονται τα κοιμητήρια όπου έχουν ταφεί νεκροί της οικογένειάς τους.

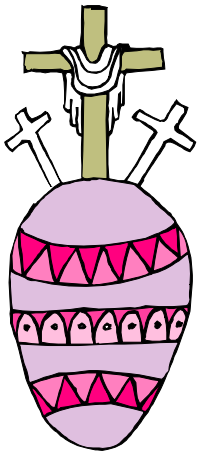

Το βράδυ γίνεται ο Εσπερινός και η περιφορά του Επιταφίου. Τα χείλη όλων ψάλλουν ύμνους, λόγια της Μητέρας του Χριστού, της Παναγίας, που έχασε το παιδί της: «Ω γλυκιά μου άνοιξη, ολόγλυκο παιδί μου, πού έσβησε η ομορφιά σου;». Της πομπής προπορεύεται η μπάντα ή η χορωδία και παίζει πένθιμα εμβατήρια, ακολουθούν οι ιεροψάλτες, ο κλήρος, οι μυροφόρες, τα εξαπτέρυγα, πρόσκοποι και οι πιστοί που ψέλνουν καθ' όλη τη διάρκεια της λιτανείας. Σε όλη τη διαδρομή οι πιστοί ραίνουν τον Επιτάφιο με λουλούδια και αρώματα, κρατώντας αναμμένα κεριά και τα παιδιά φαναράκια.

Το **Μ. Σάββατο** τα μεσάνυχτα, οι πιστοί αδελφωμένοι δίνουν το «φιλί της αγάπης» μέσα κι έξω από την ολόφωτη εκκλησία και φωνάζουν με χαρά: «Χριστός Ανέστη! Αληθώς Ανέστη!».

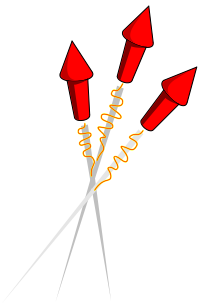

Μετά το τέλος της λειτουργίας της Ανάστασης, όλοι οι πιστοί φροντίζουν να πάρουν στα σπίτια τους τη λαμπάδα με το Άγιο Φως της Ανάστασης και πριν μπουν στο σπίτι κάνουν το σημάδι του σταυρού

πάνω στην πόρτα με τον καπνό του κεριού, ανάβουν το καντήλι που έχουν στα εικονίσματα του σπιτιού και φροντίζουν να το κρατούν αναμμένο όλο το χρόνο, για να το ανανεώσουν πάλι την επόμενη Ανάσταση.

Τα πασχαλινά αυγά κουβαλούν μια χαρακτηριστική και παράξενη πορεία μέσα στους αιώνες.
Οι αρχαίοι Έλληνες, οι Πέρσες και οι Κινέζοι έδιναν τα αυγά σαν δώρα, στις ανοιξιάτικες γιορτές τους πολύ πριν τις προχριστιανικές ανοιξιάτικες γιορτές. Εμφανίζονται δε παράλληλα στην ειδωλολατρική μυθολογία, όπου διαβάζουμε πως το Πουλί του Ήλιου έχει εκκολαφθεί από το Αυγό της Γης. Μερικά παγανιστικά έθιμα δείχνουν τον παραλληλισμό του αυγού προς τη δημιουργία της

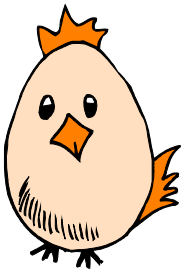

Η ιστορία των πασχαλινών αυγών

ζωής πάνω στη γη. Ο Ουρανός και η Γη θεωρούνταν σα να ήταν τα μισά ενός αυγού, απ' όπου ξεπρόβαλε η ζωή πάνω στη Γη.
Για τους πρώτους Χριστιανούς το αυγό είναι ολοφάνερα το σύμβολο της Ανάστασης του Χριστού, πιστεύεται πως είναι το πιο κατάλληλο και ιερό μέρος του εορτασμού του Πάσχα. Νωρίτερα, στο Μεσαίωνα, βάφονταν αυγά για να δοθούν σαν δώρα το Πάσχα.
Κατά τον 17^{ο} αι., ο πάπας Παύλος ο 5^{ος} ευλόγησε το ταπεινό αυγό με μια δέηση: «*Ευλόγησε, Ύψιστε, το δικό σου αυτό δημιούργημα, το αυγό, το οποίο μπορεί να γίνει μια ευεργετική τροφή των δικών σου πιστών τρώγοντας και ευγνωμονώντας Σε, ένεκεν της Ανάστασης του Κυρίου μας*».

Απαγορευμένα κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής, τα αυγά επανεμφανίζονται την Κυριακή του Πάσχα και σαν μέρος της γιορτής και σαν δώρα προς την οικογένεια και τους φίλους.
Τα χαρτονένια και τα σοκολατένια πασχαλινά αυγά έχουν αρκετά πρόσφατη προέλευση. Τα φυσικά αυγά, τα στολισμένα με χρώματα ή με σχέδια και χαλκομανίες, έχουν καθιερωθεί σαν σύμβολο της συνέχειας της ζωής και της ανάστασης.

Ελένη Νιθαυριανάκη, Δ'2

Κατά τη λαϊκή παράδοση τα **βάγια** έχουν γονιμοποιό δύναμη, γι' αυτό γίνονται **βαγιοχτυπήματα** σε ό,τι καρπίζει.

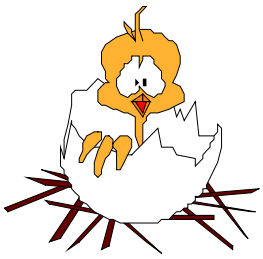

Τα **κόκκινα αυγά**: το αυγό, από το οποίο βγαίνουν τα πουλιά, συμβολίζει τη ζωή, ενώ το κόκκινο είναι το χρώμα της ζωής και συμβολίζει τη χαρά για την Ανάσταση του Χριστού, ενώ για άλλους το αίμα του Χριστού. Ο λαός πιστεύει ότι τα αυγά έχουν τη δύναμη να διώχνουν κάθε κακό.
Το **σοκολατένιο αυγό** είναι ξενόφερτο σύμβολο. Στη Δ. Ευρώπη τα παιδιά ακούνε παραμύθια που λένε ότι ο λαγός φέρνει αυγά και άλλα δώρα που κρύβουν οι μάνες σε διάφορα μέρη στον κήπο ή στο σπίτι. Τα παιδιά

Τα πασχαλινά σύμβολα

ψάχνουν να τα βρουν.
Το **τσουρέκι** (λαμπροκουλούρα) ζυμώνεται για το καλό. Οι αγρότες παραχώνουν κομμάτια τσουρεκιού και τσόφλια αυγών στα χωράφια τους για να δώσουν περισσότερο καρπό.
Ο λαός πιστεύει ότι τα **κεριά** και τα **χριστολούλουδα** έχουν θαυματουργική δύναμη.
Οι **κροτίδες** και τα **βεγγαλικά** του Πάσχα προέρχονται από την αρχαία δοξασία ότι οι κρότοι αποδιώχνουν τα δαιμονικά και τα μιάσματα και το **φως** έχει ανανεωτική και καθαρτήρια δύναμη.

Το **πασχαλινό φιλί** της αγάπης είναι το προανάκρουσμα της δεύτερης Ανάστασης, που λέγεται «Αγάπη».
Το **αρνί** είναι ελληνικό έθιμο που προήλθε από ανάλογο εβραϊκό.

Δημήτρης Δουλουφάκης, Δ'2

Χανς Κρίστιαν Άντερσεν… και το παραμύθι αρχίζει…

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας μεγάλος παραμυθάς. Τον έλεγαν Χανς Κρίστιαν Άντερσεν. Γιατί είχε τόσο περίεργο όνομα;

Γιατί γεννήθηκε σε μια χώρα μακρινή που τη λένε Δανία πριν από πολλά χρόνια, στις 2 Απριλίου 1805. Από πολύ μικρός, αν και ήταν πολύ φτωχός, είχε πολύ μεγάλα όνειρα. Ήθελε να γίνει ηθοποιός. Μετά ήθελε να γράψει βιβλία για μεγάλους. Τελικά, ανακάλυψε ότι μπορούσε να γράφει όμορφες ιστορίες για παιδιά.
Αρχίζει ν' αγαπά τις ιστορίες για παιδιά και τα παιδιά αρχίζουν να τον αγαπούν. Πιστεύουν πως είναι ένας άγγελος που γράφει ωραίες ιστορίες: ***τη Μικρή γοργόνα***, **το Κοριτσάκι με τα σπίρτα**, ***την Πριγκίπισσα και το μπιζέλι*** ή ***τα Καινούρια ρούχα του Αυτοκράτορα***. Ο Χανς ξεπερνά τα σύνορα της χώρας του, ξεπερνά το χώρο και το χρόνο. Το όνομά του ταυτίζεται με τα παραμύθια. Μέσα από αυτά ψιθυρίζει το μήνυμά του στα παιδιά: «Αν έχεις ένα όνειρο, μπορείς να γράψεις για τον εαυτό σου μια μαγευτική ιστορία!».
Έτσι, έγινε ο πιο γνωστός και αγαπημένος παραμυθάς των παιδιών σ' όλο τον κόσμο. Κι έζησε αυτός καλά κι εμείς, τα παιδιά, καλύτερα!
Κάθε χρόνο, στις 2 Απριλίου, ημέρα γέννησης του Χανς Κρίστιαν Άντερσεν, έχει καθιερωθεί και γιορτάζεται η Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου.

Παγκόσμια Ημέρα Παιδικού Βιβλίου

«Το βιβλίο είναι πηγή γνώσης»

Δημήτρης Δουλουφάκης, Δ'2

«Η ευτυχία των παιδιών κρύβεται μέσα στα βιβλία»

Ελένη Νιθαυριανάκη, Δ'2

«Τα βιβλία είναι σαν μια τηλεόραση που δείχνουν συνέχεια όμορφες και φανταστικές ιστορίες»

Γιώργος Φραγκιαδάκης, Δ'2

«Με ένα βιβλίο η φαντασία σου ταξιδεύει σε όλα τα μέρη του κόσμου»

Σοφία Κουτάντου, Δ'2

«Κάθε σελίδα ενός βιβλίου είναι και μια καινούρια γνώση»

Γιώργος Σωμαράκης, Δ'2

«Ένα βιβλίο είναι ο καλύτερός μας φίλος»

Μαριρένα Φραγκιαδάκη, Δ'2

«Τα βιβλία μοιάζουν με όμορφα ταξίδια»

Κάλλια Μπαλούρδου, Δ'2

«Το βιβλίο είναι ένας καθρέφτης της ζωής»

Νίκος Γιακουμάκης, Δ'2

«Το βιβλίο σου δίνει τροφή για νέες ανακαλύψεις και σε ταξιδεύει σε μαγικούς και αληθινούς κόσμους»

Ζωή Τσικνάκη, Δ'2

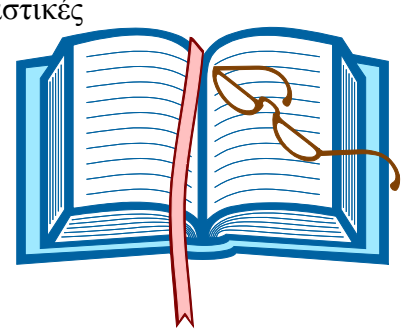

«Ένα βιβλίο είναι καλύτερο από την τηλεόραση»

Κωστής Αντωνιάδης, Δ'2

«Τα βιβλία καλλιεργούν τη φαντασία μας»

Αγγελική Σταματάκη, Δ'2

«Με τα βιβλία πλουτίζουμε το λεξιλόγιό μας»

Μάνος Πατρουδάκης, Δ'2

«Ένα βιβλίο είναι το ωραιότερο δώρο»

Χριστίνα Μαυρογιάννη, Δ'2

«Με ένα βιβλίο μπορείς να κλάψεις αληθινά και να γελάσεις αληθινά»

Γιώργος Παχάκης, Δ'2

«Ένα βιβλίο σου προσφέρει γνώση και χαρά»

Μαρία Γενεδάκη, Δ'2

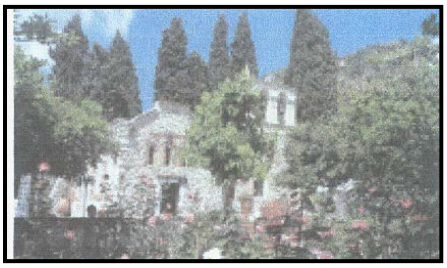

ΤΑΛΩΣ

Μάρτης – Απρίλης 2008

Σ' ολόκληρη την Κρήτη σώζονται σήμερα περίπου 850 τοιχογραφημένοι ναοί μοναστηριών. Λειτουργούν ακόμη 40 μοναστήρια, αριθμός πολύ μικρός, αν σκεφτεί κανείς ότι πριν την άλωση του νησιού από τους Τούρκους είχαν λειτουργήσει στο νησί πάνω από 700 μοναστικά κέντρα. Πολλά είναι εκείνα που κατέστρεψαν οι Τούρκοι. Άλλα χρησιμοποίησαν σαν στάβλους και άλλα κατεδάφισαν επειδή από κει ξεκινούσε η αντίσταση εναντίον τους.

Τα μοναστήρια του νησιού μας, πέραν του ότι βρίσκονται σε τοποθεσίες εξαιρετικού φυσικού πλούτου και σε σχετικά απομονωμένες θέσεις στις πλαγιές των ορεινών όγκων, μας προσφέρουν σήμερα τη δυνατότητα ν' απολαύσουμε πολιτιστικούς θησαυρούς που δεν είναι ευρέως γνωστοί και να νιώσουμε το σκίρτημα της έντονης θρησκευτικής ζωής μέσα από τους αυστηρούς κανόνες του μοναχισμού.

Τα μοναστήρια του τόπου μου

Μονή Βροντήσι: Έχει θέα προς την πεδιάδα της Μεσαράς και το Λιβυκό πέλαγος από τη μια πλευρά ενώ τα βουνά του Ψηλορείτη κυριαρχούν στην άλλη. Ο Άγιος Αντώνιος και ο Άγιος Θωμάς είναι οι πολιούχοι της μονής. Η τελευταία γραπτή αναφορά για το μοναστήρι είναι του 1474. ένα όμορφο σιντριβάνι του 15^{ου} αι. βρίσκεται στην είσοδο. Αναπαριστά τον Αδάμ και την Εύα και τους τέσσερις ποταμούς της Εδέμ από τους οποίους τρέχει νερό.

Η Μονή Βροντήσι έπαιξε σημαντικό ρόλο στους διάφορους αγώνες ανεξαρτησίας του κρητικού πληθυσμού. Ήταν το αρχηγείο του καπετάν Μιχάλη Κόρακα κατά τη διάρκεια των επαναστάσεων κατά των Τούρκων το 1866 και 1878.

Σαββαθιανά: Είναι γυναικείο μοναστήρι. Η παλαιά Μονή του Αγίου Σάββα, πιστεύεται ότι έδωσε το όνομα στη σημερινή Μονή. Βρίσκεται κοντά και πάνω από το χωριό Ρογδιά. Ιδρύθηκε στα χρόνια της Ενετοκρατίας. Στα πρώτα χρόνια κατοικούταν από καλογέρους και πριν από 60 περίπου χρόνια άρχισαν να κατοικούν καλογριές.

Κατά την πολιορκία του Χάνδακα, όσοι από τους μοναχούς πήραν μέρος στην υπεράσπισή του, σφάχτηκαν ή μεταφέρθηκαν αιχμάλωτοι στην Κωνσταντινούπολη. Στο μοναστήρι υπάρχουν οι τάφοι των αγωνιστών της οικογένειας Κοκκινίδη.

Αγκάραθος: Είναι ανδρική Μονή κοντά στην Επισκοπή και είναι γνωστή από το 1504. είναι η «πρώτη τη τάξει» από τις Μονές της Αρχιεπισκοπής Κρήτης. Στα χρόνια της Ενετοκρατίας υπήρξε φυτώριο παιδείας. Ο ναός τιμάται στο όνομα της Κοίμησης της Θεοτόκου.

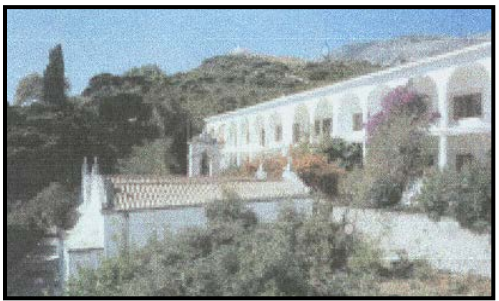

Γοργολαΐνη: Βρίσκεται στο χωριό Κάτω Ασίτες και τιμάται στο όνομα των Αγίων Γεωργίου και Νικολάου. Είναι αντρικό μοναστήρι. Η φυσική οχυρή θέση της Μονής διευκόλυνε τις επαναστατικές συνελεύσεις κι

εξεγέρσεις, με αποτέλεσμα ν' ακολουθήσει την τύχη και των άλλων μονών που σημαδεύεται από καταστροφές, σφαγές και λεηλασίες. Από βενετσιάνικο μαρμάρινο λιοντάρι του 1617 συμπεραίνεται ότι η Μονή χτίστηκε στα χρόνια της Ενετοκρατίας.

Καλυβιανή: στον κεντρικό δρόμο που μας οδηγεί στο δυτικό τμήμα της Μεσαράς, κοντά στην Φαιστό, βρίσκεται η Μονή της Καλυβιανής. Είναι το μοναστήρι με τον ευρύτερο προσανατολισμό, αφού πέρα από τα θρησκευτικά καθήκοντα έχει εξακτινώσει και αγκαλιάσει θέματα που έχουν σχέση με την κοινωνική ζωή και καλυτέρευσή της.
Πιθανολογείται ότι η πρώτη εκκλησία, που ήταν αφιερωμένη στη Θεοτόκο όπως και σήμερα, ανήκει στη Β' βυζαντινή περίοδο. Ο σημερινός τρίκλιτος ναός χτίστηκε το 1911.

Βόσακος: Μοναστήρι του Τίμιου Σταυρού στην επαρχία Μυλοποτάμου του ν. Ρεθύμνης. Ιδρύθηκε το 14^{ο} αι. Πανηγυρίζει στις 14 του Σεπτέμβρη.
Λόγω της θέσης του, έπαιξε σημαντικό ρόλο τόσο κατά την επανάσταση του 1821 όσο και το 1867, οπότε και καταστράφηκε από τους Τούρκους, γιατί είχαν συγκεντρωθεί εκεί οι οπλαρχηγοί για να λύσουν το ζήτημα της γενικής αρχηγίας του Αγώνα.

Τα μοναστήρια του τόπου μου

Αρκάδι: Ιστορική Μονή της Κρήτης. Βρίσκεται στο Ρέθυμνο και αναδείχτηκε σε σύμβολο ηρωισμού και θυσίας.
Η παλαιότερη ιστορία της δεν είναι ακριβώς γνωστή. Ιδρύθηκε ίσως κατά τα τέλη του 12ου αι. και πήρε το όνομά της πιθανώς από τον ιδρυτή της, κάποιον Αρκάδιο μοναχό. Τη σημερινή της μορφή πήρε κατά τα τέλη του 16ου αι. Τότε χτίστηκε σε ρυθμό μπαρόκ – με δαπάνη του ηγούμενου της μονής Κλήμη Χορτάτζη, συγγενή ίσως του ποιητή της Ερωφίλης– ο ωραιότατος ναός της, που είναι αφιερωμένος στον Σωτήρα και στον Άγιο Κωνσταντίνο.
Παγκόσμια όμως γνωστό έγινε το Αρκάδι κατά τη μεγάλη Κρητική επανάσταση του 1866-69. Κατά τους πρώτους μήνες της εξέγερσης είχαν συγκεντρωθεί στη μονή περίπου 700 γυναικόπαιδα και μερικές εκατοντάδες ένοπλοι, ντόπιοι και εθελοντές από την ηπειρωτική Ελλάδα. Η τοποθεσία της μονής όμως δεν ήταν πρόσφορη για αποτελεσματική άμυνα, γι' αυτό ο συνταγματάρχης Κορωναίος προτίμησε να φύγει και να επιχειρήσει αντιπερισπασμό στον τουρκικό στρατό που κατευθυνόταν ήδη με σκοπό να κυκλώσει τη μονή. Την άμυνα του μοναστηριού ανέλαβαν ο ηγούμενος Γαβριήλ και ο εθελοντής υπολοχαγός Ι. Δημακόπουλος. Στις 9 Νοεμβρίου 1866, μετά από τριήμερη πολιορκία, το μεγάλο πυροβόλο που μόλις είχε μεταφερθεί εκεί από το Ρέθυμνο, έσπασε τη σιδερόπορτα της μονής και οι Τούρκοι όρμησαν στην αυλή του μοναστηριού. Τη στιγμή εκείνη, σύμφωνα με την ομόφωνη απόφαση που είχαν πάρει την προηγούμενη νύχτα οι πολιορκούμενοι, ο νεαρός Κωνσταντίνος Γιαμπουδάκης έβαλε φωτιά στην πυριτιδαποθήκη και ολόκληρη η ανατολική πτέρυγα της μονής ανατινάχτηκε στον αέρα καταπλακώνοντας Τούρκους και χριστιανούς. Το ολοκαύτωμα του Α. είχε παγκόσμια απήχηση. Ποιητές, όπως ο Β. Ουγκό, ύμνησαν το ηθικό μεγαλείο και το πανανθρώπινο νόημα της θυσίας εκείνης. Η μονή εξακολουθεί

να λειτουργεί και σήμερα. Στο οστεοφυλάκιό της και στο μικρό της μουσείο φυλάσσονται λείψανα, όπλα και άλλα αντικείμενα σχετικά με τα πρόσωπα και τα γεγονότα της εποχής εκείνης.

Τις παραπάνω πληροφορίες έγραψαν οι μαθητές του Δ'2
με αφορμή το μάθημα των Θρησκευτικών «Επίσκεψη στο μοναστήρι»

Νομίσματα

Το νόμισμα μπορεί να είναι ένα φυσικό προϊόν ή μέταλλο. Πολλοί λένε πως τα πρώτα ελληνικά νομίσματα έγιναν στις ελληνικές πόλεις της Μικράς Ασίας, Μίλητο και Έφεσο (7ος π.Χ.). Το πρώτο ελληνικό ασημένιο νόμισμα κόπηκε γύρω στο 600 π.Χ. στο νησί Αίγινα. Εικόνιζε μια θαλάσσια χελώνα που ήταν και το σύμβολο της πόλης. Οι Έλληνες γενικά δεν έκοβαν χρυσά νομίσματα. Τα πρώτα χρυσά νομίσματα τα έκοψε ο Φίλιππος ο Β' της Μακεδονίας 354 – 336 π.Χ. για να συνεχίσει ο Αλέξανδρος και να σταματήσει η κοπή τους με την κατάκτηση των Ρωμαίων.

Γιώργος Σωμαράκης

Παλιότερα υπήρχαν οι δραχμές. Οι δραχμές λένε ότι είχαν μεγαλύτερη αξία από τα ευρώ. Υπήρχαν χαρτονομίσματα των 10.000, 5.000, 1000, 500, 100, 50, 20, 10, 5, 2, 1 δραχμής. Όλα αυτά τα νομίσματα, είχαν πρόσωπα ηρωικά για την Ελλάδα όπως ήταν ο Κολοκοτρώνης, η Μαντώ Μαυρογένους και πολλοί άλλοι. Σήμερα το νόμισμα είναι το €.

Γιώργος Παχάκης

Από τα παλιά στα σημερινά

Από τα χειροποίητα στα τυποποιημένα

Τα παλιά χρόνια οι άνθρωποι (τεχνίτες) κατασκεύαζαν πολλά πράγματα με τα χέρια τους. Σήμερα στις κατασκευές χρησιμοποιούνε σύγχρονα μηχανήματα – κομπιούτερ. Όταν οι άνθρωποι παλιά έφτιαχναν με τα χέρια τους τα διάφορα πράγματα, η παραγωγή ήταν μικρή, ενώ σήμερα με τα σύγχρονα μηχανήματα η παραγωγή είναι πολύ μεγάλη. Βέβαια, παλιά που έφτιαχναν με τα χέρια τους τα διάφορα πράγματα είχαν καλύτερη ποιότητα από σήμερα που είναι μεγάλη ποσότητα αλλά χαμηλή ποιότητα.

Χριστίνα Μαυρογιάννη

Αρχαίο ελληνικό θέατρο

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο είναι μια υπαίθρια αμφιθεατρική κατασκευή ημικυκλικής κάτοψης γύρω από μια κυκλική πλατεία. Χρησίμευε για θρησκευτικές τελετουργίες, αγώνες μουσικής και ποίησης θεατρικές παραστάσεις, συνελεύσεις του δήμου ή της βουλής της πόλης-κράτους, ακόμα και ως αγορά.

Σημερινό θέατρο

Τα σημερινά θέατρα είναι μεγάλα ορθογώνια, συνήθως κλειστά κτίρια. Έχουν άνετα αμφιθεατρικά καθίσματα και μεγάλες πλατείες. Χρησιμοποιούνται για θεατρικές παραστάσεις, διάφορες εκδηλώσεις, ομιλίες ή κινηματογράφο.

Ελένη Νιθαυριανάκη

«Τι άλλαξε από παλιά μέχρι σήμερα στις τέχνες»

Από παλιά μέχρι σήμερα στις τέχνες άλλαξε ο τρόπος που εκφραζόμαστε. Σήμερα εκφραζόμαστε με τρόπο διαφορετικό (π.χ. σ' ένα πίνακα ζωγραφικής). Παλιά ζωγραφίζαμε με κλασσικό τρόπο και εμπνεόμασταν συχνά απ' την μυθολογία, την ιστορία, τη φύση και σπάνια απ' την καθημερινή ζωή όπως στα αγγεία. Σήμερα

όμως στα αγγεία εμπνεόμαστε απ' τη μυθολογία και την ιστορία αλλά στους πίνακες από την καθημερινή ζωή.

Ζωή Τσικνάκη

ΜΑΦΑΛΝΤΑ

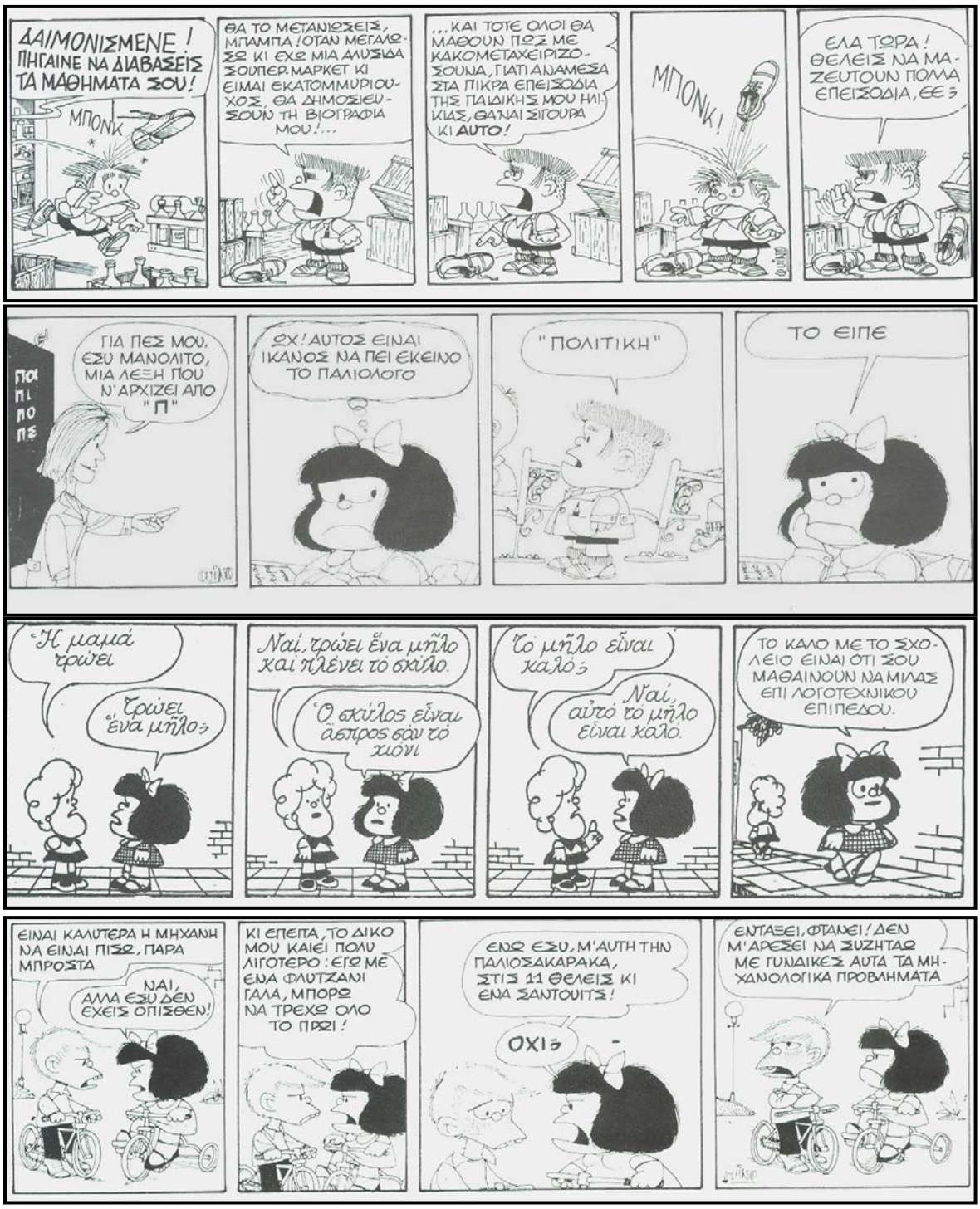

- Γιατί ο Πόντιος όταν μπει στο ασανσέρ δεν πατά το κουμπί για να ξεκινήσει;
- Επειδή γράφει «Άτομα 3» και περιμένει άλλους δύο.

- - - - -

Δυο μεθυσμένοι συζητούν:
- Λες, να κατοικείται το φεγγάρι;
- Και βέβαια. Δε βλέπεις που έχει φως;

Ακροστιχίδα

Την ανάβουμε… πριν την Ανάσταση

_ _ _ _ _ _ _ Τον ανέστησε ο Χριστός.
_ _ _ _ _ _ _ _ Γίνεται τα μεσάνυχτα του Μ. Σαββάτου
_ _ _ _ _ Η μητέρα του Ιησού.
_ _ _ _ _ _ Απαρνήθηκε τρεις φορές τον Ιησού.
_ _ _ _ Όλοι το σουβλίζουν… το Πάσχα.
_ _ _ _ _ _ Ήταν … οι μαθητές του Χριστού.
_ _ _ _ Τα τσουγκρίζουμε… κάθε Πάσχα.

Ούτε στην ώρα δε συμφωνούν οι Ευρωπαίοι!

Για 23η φορά οι δείκτες του ρολογιού μετακινήθηκαν στις 30 Μαρτίου μια ώρα μπροστά, σημαίνοντας την αρχή της θερινής ώρας.
Όλα ξεκίνησαν το 1975, στις 13 Απριλίου. Ο τότε πρωθυπουργός Κ. Καραμανλής δυσκολεύτηκε πολύ να πείσει την κοινή γνώμη της εποχής για την αναγκαιότητα του μέτρου. Βασικό επιχείρημά του ήταν η εξοικονόμηση ενέργειας που θα πετυχαίναμε με την εφαρμογή του.

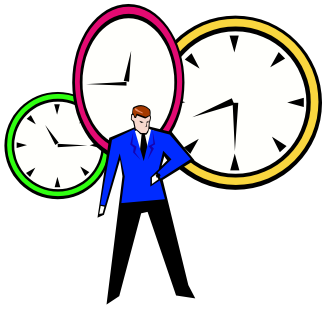

Πράγματι, τα στατιστικά στοιχεία του 1977 τον δικαίωσαν, αφού σε ένα χρόνο μόνο, χάρη στην αλλαγή της ώρας, εξοικονομήθηκε το 0,3% της κατανάλωσης της ενέργειας, που για εκείνη την εποχή αντιστοιχούσε σε 40.000.000 κιλοβατώρες. Από τότε η αλλαγή της ώρας έγινε θεσμός στη χώρα μας, κάθε άνοιξη και φθινόπωρο.
Η Ευρώπη, ως ήπειρος, χωρίζεται σε τρεις χρονικές ζώνες. Σε κάθε ζώνη, οι χώρες άλλαζαν την ώρα σε διαφορετικές ημερομηνίες. Το 1994 κοινοτική οδηγία όρισε κοινή ημερομηνία και ώρα σε όλα τα κράτη – μέλη της Ε.Ε. για την έναρξη και λήξη της περιόδου της θερινής ώρας.
Έχουν ακουστεί ακόμα και προτάσεις για ενιαία ώρα σε όλη την Ευρώπη. Αν όμως ισχύσει κάτι τέτοιο, υπάρχει φόβος ότι η Ελλάδα θα έχει μεγαλύτερη νύχτα, αφού θα έχουμε την ώρα της Κεντρικής Ευρώπης και θα χρειαζόμαστε μεγαλύτερες ποσότητες ενέργειας.

Οι παπουτσωμένοι …σκύλοι της αστυνομίας

Σε παπουτσωμένους … γάτους μετατρέπει η γερμανική αστυνομία της πόλης Ντίσελντορφ τους ειδικά εκπαιδευμένους σκύλους της, προκειμένου να περιορίσουν τα περιστατικά τραυματισμού των τετράποδων λαγωνικών.

Είκοσι αστυνομικοί σκύλοι θα εξοπλιστούν με ένα ζευγάρι ειδικών, χρώματος μπλε, υποδημάτων από πλαστικό. Οι σκύλοι τραυματίζονται συχνά στις πατούσες τους κατά τη διάρκεια των αποστολών τους, ιδιαίτερα στην παλιά πόλη, η οποία φημίζεται για τις μπιραρίες και τους … μεθυσμένους θαμώνες τους, που γεμίζουν με σπασμένα μπουκάλια τους δρόμους.

Έθνος 9/3/08

Ποντίκι πυρπολεί σπίτι

Ο Λουτσιάνο Μερς, ένας 81χρονος από το Νέο Μεξικό, ήθελε πάση θυσία να εξαλείψει ένα ποντίκι που βρήκε στο σπίτι του.
Εκμεταλλευόμενος το γεγονός ότι είχε ανάψει φωτιά στον κήπο για να κάψει κάτι φύλλα, σκέφτηκε να πετάξει στη φωτιά και το μικρό τρωκτικό.

Το ζώο άρπαξε φωτιά, όμως κατάφερε να ξεφύγει κι επέστρεψε τρέχοντας στο σπίτι, όπου προκάλεσε μια πυρκαγιά που κατάστρεψε ολοσχερώς την κατοικία και τον εξοπλισμό της.

FOCUS 4/2008

Το βάρος της κουτσουλιάς

Άσχημη περιπέτεια για την Άννα Μαρία Μπούστος, μια συνταξιούχο από το Σαντιάγκο. Η οροφή του σπιτιού της δεν άντεξε το βάρος των περιττωμάτων των περιστεριών που είχαν συσσωρευτεί με τα χρόνια, αφού, όπως λέει η ίδια, τα πουλιά κάνουν την ανάγκη τους στη σκεπή εδώ και 15 χρόνια

FOCUS 4/2008